

I kooliaste

Õppeaine kirjeldus

Tööõpetust iseloomustab loov käeline aktiivsus, mis on oluline õpilaste füsioloogilises ja vaimses arengus. Õpilased saavad end käelise tegevuse kaudu väljendada ning kujundada teadmisi, oskusi ja kogemusi, mida on vaja töö kavandamiseks, planeerimiseks ja loomiseks. Tööülesandeid täites arenevad õpilastel motoorika, tähelepanu, silmamõõt, ruumitaju, kujutlusvõime ning iseseisvus otsuste tegemisel. Õpilastel kujuneb arusaam inimese kujundatud ja loodud esemelisest keskkonnast, selle materjalide mitmekesisusest ja vajadusest suhtuda ümbritsevasse säästlikult.

Ühistegevuses õpitakse koos teistega töötama, üksteist abistama, teiste arvamusi arvestama ja oma otsuseid põhjendama. See julgustab õpilasi väärtustama ning hindama enda ja teiste tööd, mõistma kodukoha kultuurilist mitmekesisust ning võrdse kohtlemise tähtsust. Kuna tööõpetuse tundide põhisisu on loominguline praktiline tegevus, täidab see aine ka emotsionaalselt tasakaalustavat ülesannet.

Tööõpetuses käsitletakse käsitöö, kodunduse ja tehnoloogiaõpetuse algtõdesid, mis loob eeldused aineõpingute jätkamiseks II ja III kooliastmes.

Õpitulemused

I klass	II klass	III klass
Õpilane: 1) Nimetab looduslikku päritolu materjale ja teab nende põhiomadusi ja kasutusalasid; 2) kasutab õigesti ja ohutult tööks sobilikke etteantud töövahendeid ja mõistab ohutuse vajalikkust töötamisel;	Õpilane: 1) Nimetab ümbritsevas keskkonnas esinevaid tehismaterjale ja teab nende põhiomadusi ja kasutusalasid; 2) Valib õpetaja suunamisel õigeid töövahendeid, teab nende otstarvet ja mõistab ohutuse vajalikkust töötamisel; 3) õpetaja abiga koostab kavandi ning kujundab, modelleerib ja meisterdab lihtsamaid esemeid;	Õpilane: 1) eristab looduslikke ja tehismaterjale ning võrdleb materjalide üldisi omadusi; 2) kasutab õigesti ja ohutult tööks sobilikke töövahendeid; 3) kujundab, modelleerib ja meisterdab lihtsamaid esemeid;

3) õpetaja abiga kujundab, modelleerib ja meisterdab lihtsamaid esemeid; 4) järgides õpetaja juhiseid kasutab materjale säästlikult; 5) märkab õpetaja abiga õppega seonduvat igapäevaelust; 6) jälgib õpetaja selgitusi ja töötab selle järgi; 7) töötab õpetaja juhendamisel jäljendades esitatud töövõtteid; 8) saab aru koostöö ja abistamise vajalikkusest; 9) märkab õpetaja abiga rahvuslikke elemente; 10) tutvub tervisliku toiduvalikuga; 11) hoiab oma töökoha ja töövahendid õpetaja juhendamisel korras; 12) nimetab isikliku hügieeniga seotud tegevusi; 13) õpetaja abiga viib oma töö lõpule;	4) kasutab materjale säästlikult ja arutleb selle vajalikkuse üle; 5) toob õpetaja abiga õppega seonduva kohta näiteid teistest õppeainetest või igapäevaelust; 6) kirjeldab suulist või kirjalikku juhust; 7) töötab enamasti iseseisvalt õpetaja juhendamisel; 8) arvestab ja aitab ühiselt töötades kaaslas; 9) kasutab õpetaja abiga rahvuslikke elemente oma töös; 10) arutleb tervisliku toiduvaliku üle; 11) mõistab töökoha ja -vahendite korrashoiu olulisust ning hoiab oma töökoha ja töövahendid õpetaja juhendamisel korras; 12) selgitab isikliku hügieeni ja tervise vahelisi seoseid; 13) võrdleb kavandatut valmis tööga; 14) märkab ning nimetab positiivset oma ja teiste töödes.	4) kasutab materjale säästlikult; 5) toob õppega seonduva kohta näiteid teistest ainetest või igapäevaelust; 6) saab aru suulistest või kirjalikest juhistest; 7) töötab iseseisvalt õpetaja juhendamisel; 8) arvestab ühiselt töötades kaaslas; 9) märkab esemetel rahvuslikke elemente ja kasutab neid oma töös; 10) toob näiteid tervisliku toiduvaliku kohta; 11) hoiab oma töökoha ja töövahendid korras; 12) toob näiteid isikliku hügieeni vajalikkuse kohta; 13) viib alustatud töö lõpule ja räägib oma tööst ning tulemusest;
---	---	---

14) märkab ning nimetab positiivset oma töös.		14) märkab ning nimetab positiivset oma ja teiste töödes.
---	--	---

Materjalid, töövahendid, töötlemisviisid.

Materjalid

- Paberi-, tekstiili-, puidu-, metalli- ja tehismaterjalide tootmine, põhiomadused, otstarve ning kasutusala keskkonnas ja igapäevaelus.
- Katsetused erinevate materjalidega ja erinevate materjalide võrdlemine.
- Materjalide säästlik kasutamine ja korduvkasutusvõimalused.

Töövahendid

- Enamkasutatavad käsitöövahendid paberi (käärid, paberinuga), tekstiili (käärid, nõel, heegelnõel vms), puidu (nuga, vasar, saag, kruvikeeraja vms), metalli (näpitsad, lõiketangid vms) ja plastide töötlemiseks; nende õige, otstarbekas ja ohutu kasutamine ning hooldamine.

Töötlemisviisid

- Paberi-, tekstiili-, puidu-, metalli- ja tehismaterjalide töötlemisviisid: mõõtmine, märkimine, rebimine, lõikamine, liimimine, voltimine, punumine, heegeldamine, tarbepistete õmblemine, vestmine, naelutamine, õgvendamine, painutamine, detailide ühendamine vms. Töötlemisviisi valik sõltuvalt materjalist ning valmistatavast esemest.

Tööõpetuse õppeprotsessi kirjeldus

Tööõpetuse kaudu süvendatakse I kooliastmes õpilaste huvi käelise ja mõttetegevuse vastu, millele on alus pandud juba koolieelses eas. Õpilastes kujundatakse oskused, mis loovad aluse edasisele tehnoloogia valdkonna ainete õppimisele.

Õpetaja abiga saab õpilane tööõpetuses ainekava kohaselt ülevaate enam kasutatavatest materjalidest, nende omadustest ja töötlemise viisidest ning omandab algteadmised tervisliku toitumise vajalikkusest, säästlikust tarbimisest ja kodumajandusest. Õppe korraldamisel on tähtsal kohal õpetaja koostöö õpilaste vanematega, et kujundada ühtset arusaama õppe korraldamise nüüdisaegsetest võimalustest erinevates õpikeskkondades, kasutades erinevaid õppematerjale ja rakendades õpilase arengut toetavat hindamisviisi.

Õpitulemuste saavutamise eelduseks on õppe korraldamine viisil, mis võimaldaks õpilastel aktiivselt tegutseda, motiveeriks neid täitma jõukohaseid, kuid pingutust nõudvaid õppeülesandeid. Eesmärgiks ei seata oskuste ja töövõtete omandamise perfektsust, vaid

keskendutakse laste vaimsete, füüsiliste ning isiksuslike võimete (motoorika, tähelepanu, silmamõõt, ruumitaju, kujutlusvõime, loovus, fantaasia) arendamisele.

Õppeprotsessi kirjeldus on abimaterjal, et pakkuda õpetajale inspiratsiooni ainekava rakendades, õpet kavandades ja ellu viies ning tulemusi tagasisidestades, samuti uusi eesmärgi seades. Kirjeldatud tegevuste keskmes on teadmised, oskused ning pädevused, mida õpilane aktiivse tegevuse käigus omandab ning mille abil on võimalik saavutada kooliastme lõpuks seatud õpitulemused. Õppesisu on vahend, mida õpetaja käsitleb loovalt ja aktuaalselt, toetades õppimist võimalikult mitmekesiselt ning nüüdisaegselt. Metoodilised soovitused aitavad õpet kavandada ja õpilasi õppes juhendada ning näitavad erinevaid teid ainekava tänapäevaseks täitmiseks.

Tähtsal kohal on õpilasele tema tegevuse ja soorituse kohta pideva tagasiside andmine. Tagasisidestamise ja hindamise eesmärk on toetada õpilaste arengut, innustada õpilasi leidma isikupäraseid ideid ja loovaid lahendusi ning juhtida neid sihikindlalt õppima.

Õppeprotsessi kirjelduses esitatud õpilaste ja õpetaja tegevused, õpiviisid, metoodika ning teemad on soovituslikud nagu ka artiklid ning veebiviited, millele tuginedes saab õpetaja koostada endale sobiva töökava, lähtudes konkreetse kooli võimalustest ja kasutada olevast õpikeskkonnast.

1. Materjalid, töövahendid, töötlemisviisid.

1.1 Materjalid		
Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
Õpilane: eristab looduslikke ja tehismaterjale ning võrdleb materjalide üldisi omadusi.	Paberi-, tekstiili-, puidu-, metalli- ja tehismaterjalide tootmine, põhiomadused, otstarve ning kasutusala keskkonnas ja igapäevaelus. Katsetused erinevate materjalidega ja erinevate materjalide võrdlemine.	Arutletakse keskkonna üle meie ümber: looduslikud ja tehismaterjalid, pehmed ja kõvad materjalid. <i>Õpilane</i> 1) leiab ümbritsevast keskkonnast (klassist, õppetöökojast jne) looduslikest ja tehismaterjalidest esemeid. 2) võrdleb materjale, leiab seoseid materjalide kasutuse ja esemete otstarbe vahel. <i>Õpetaja</i>

		tutvustab erinevaid materjale, lihtsustatult nende saamisviise, omadusi ja kasutamist: 1) paber ja kartong: valmistamine, liigid, omadused, kasutamine; 2) tekstiilmaterjalid. Taimse (puuvill, lina) ja loomse (vill, siid) päritoluga tekstiilmaterjalide valmistamine, omadused ja kasutamine. Kanga parem ja pahem pool ning ääris. Tekstiilmaterjalidest rõivad ja kodutekstiilid; 3) naha omadused ja kasutamine; 4) puit: puidu liigid, omadused, kasutamine; vineer; 5) metallide (näiteks värvilisest metallist traat) omadused ja kasutamine. 6) erinevad kunst- ja tehismaterjalid (näiteks kunstnahk), nende omadused ja kasutamine; Katsetused erinevate materjalidega.
Õpilane: kasutab materjale säästlikult	Materjalide säästlik kasutamine ja korduvkasutusvõimalused.	<i>Õpilane:</i> 1) kasutab materjale säästlikult, 2) asetab šabloone ja lõikeid paberile, nahale, kangale, puidule vms. arvestades alusmaterjali suurust ja selle edasise kasutamise võimalusi. <i>Õpetaja:</i> 1) kujundab teadlikku säästvat suhtumist materjalidesse.

		2) tutvustab materjalide taaskasutuse võimalusi (näited igapäevaelust, videod). 3) tutvustab mõisteid šabloon ja lõige ning nende kasutamist (säästvalt detailide lõikamine) Teadmiste täiendamiseks toimub õppekäik Määra Mäe Meistrikotta.
--	--	---

Lõiminguvõimalused:

Inimeseõpetus. Keskkond meie ümber. Asjade väärtus.

Loodusõpetus. Inimese elukeskkond, asjad ja materjalid. Loomad ja taimed inimese elus. Meelte kasutamine ümbritsevat tundma õppides (nägemine, kompimine); tuttavate materjalide omadused; tarbimise vastutustundlikkus.

Matemaatika. Mõõtmisvahendite kasutamine materjalil.

Materjalide tundmise ja kasutamise oskuse hindamine ja tagasiside viise

Katsete tulemused esitatakse näiteks plakatina või tahvlil, kus on kirjas käsitletavate materjalide sarnased ja erinevad omadused. Ülevaade tehtust tööst antakse kogu klassile. Materjalide säästliku kasutamise kohta annab õpetaja suulist tagasisidet tööprotsessi ajal.

1.2 Töövahendid

Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
Õpilane: kasutab õigesti ja ohutult tööks sobilikke töövahendeid.	Enamkasutata-vad käsitöövahendid paberi (käärid, paberinuga), tekstiili (käärid, nõel, heegelnõel), puidu (nuga, vasar, saag, kruvikeeraja vms), metalli (näpitsad, lõiketangid vms) ja plastide töötlemiseks; nende õige, otstarbekas ja ohutu kasutamine ning hooldamine.	Arutletakse töövahendite ja materjalide sobivuse ning sellest lähtuva kasutusvõimaluse üle. Töövahendite eesmärgipärase kasutamise korral on nende kasutamisega pikem. <i>Õpilane:</i> 1) harjutab meisterdades tööriistade korrektset kasutamist ja mõistab selle olulisust ohutuse seisukohast;

		2) mõistab, et erinevad materjalid töödeldakse selleks sobivate tööriistade ja -vahenditega. <i>Õpetaja:</i> 1) demonstreerib enam kasutatavate käsitööriistade (käärid, nuga, naaskel, nõel, heegelnõel, vasar, saag, kruvikeeraja, lõiketangid, näpitsad jne) õiget kasutamist: tööriista õige käes hoidmine, õiged töövõtted. 2) pöörab tähelepanu korrale töökohas: tööriistadel, materjalidel ning jääkidel on selleks ettenähtud koht; 3) selgitab ohutusnõudeid töötamise ajal ja jälgib nende täitmist.
--	--	--

Lõiminguvõimalused

Inimeseõpetus. Ohud tervisele.

Kehaline kasvatus. Õiged tööasendid.

Eesti keel. Teksti mõistmine kõnes ja kirjas.

Tööriistade tundmise ja kasutamise oskuse hindamine ja tagasiside viise

Tööprotsessi ajal annab õpetaja suuliselt tagasisidet tööriista õigesti käes hoidmisest ja ohutustehnika järgimisest.

Lõiminguvõimalused

Inimeseõpetus. Ohud tervisele.

Kehaline kasvatus. Õiged tööasendid.

Eesti keel. Teksti mõistmine kõnes ja kirjas.

1.3 Töötlemisviisid

Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
Õpilane: kujundab, modelleerib ja meisterdab lihtsamaid esemeid;	Paberi-, tekstiili-, puidu-, metalli- ja tehismaterjalide töötlemisviisid: mõõtmine, märkimine, rebimine, lõikamine, liimimine, voltimine, punumine, heegeldamine, tarbepistete õmblemine, vestmine, naelutamine, õgvendamine, painutamine vms. Töötlemisviisi valik sõltuvalt materjalist ning valmistatavast esemest.	Arutletakse materjali ja eseme kasutusala vastavuse ning sobivuse üle. <i>Õpilane</i> • valib õpetaja abiga materjali eseme kasutusala järgi ning põhjendab oma valikut • kuulab, vaatab, analüüsib ning valib sobiva töötlemisvõtte sõltuvalt ideest ja materjalist. Iga materjal nõuab erinevat käsitlemisviisi sõltuvalt selle omadustest (paberit rebime, lõikame, kortsutame, liimime jne; kangast lõikame; puitu lõikame, voolime, saeme, liimime jne). <i>Erinevate materjalide töötlemisviisid</i> a) Paberi, kartongi rebimine, mõõtmine, voltimine, lõikamine, punumine, liimimine. <i>Õpilane:</i> 2. rebib; mõõdab ja lõikab täpselt, voldib, punub ja modelleerib; 3. kasutab erinevaid liime, lähtudes materjali omadustest; 4. kasutab paberit ning kartongi tasapinnaliste ja ruumiliste esemete valmistamiseks. <i>Õpetaja:</i>

		1) aitab kinnistada matemaatikas õpitud mõõtmisvõtteid paberil, kartongil; 2) õpetab joonestama lihtsamaid pinnalaotusi; 3) õpetab rebima ja lõikama erinevaid kujundeid; 4) arendab ruumilist mõtlemist punumistööde kaudu; 5) annab diferentseeritud õppeülesandeid. b) Tekstiilmaterjalide ja naha töötlemine: punumine, heegeldamine, tarbe- ja kaunistuspistete õmblemine. <i>Õpilane:</i> 1) harjutab tarbe- ja kaunistuspisteid, kasutab neid esemete valmistamiseks ning kaunistamiseks; 2) oskab teha alg- ja ahelsilmust, punuda paela ning palmikut. <i>Õpetaja:</i> 1) selgitab, kuidas saada sobiva pikkusega nõelasilmatäit õmblemiseks, niiditada nõela ja teha sõlme; 2) demonstreerib tarbe-kaunistuspistete õmblemist; 3) demonstreerib heegelnõela õiget käeshoidmist ning alg- ja ahelsilmuse heegeldamist;
--	--	---

		4) demonstreerib erinevate paelte ning palmiku punumist; 5) annab diferentseeritud õppeülesandeid. Näiteks padja või pehme mänguasja õmblemine; nõõpide õmblemine silmadeks; nõelapadja või palli viltimine; seinapildi tikkimine/õmblemine jne. c) Puidu, metalli ja tehismaterjalide töötlemine: lõikamine, vestmine, naelutamine, õgvendamine, painutamine, detailide ühendamine, puurimine, lihvimine, värvimine, puidupõletiga kirjamine (pürograafia) vms. <i>Õpilane:</i> 1) harjutab puidu, metalli ja plastide jõukohaseid töötlemisvõtteid; 2) katsetab ja harjutab materjalikohaseid viimistlusvõtteid (lihvimine, puidupõletiga kirjamine, õlitamine, vahatamine, värvimine jne); 3) hindab töö käigus erinevate kinnitus- ja ühendusviiside otstarbekust; 4) leiab materjalile/esemele uue kasutusala (näiteks piimakarbist linnusöögimaja vms). <i>Õpetaja:</i> 1) tutvustab erinevaid materjale ja selgitab materjalide töötlemise
--	--	--

		viise: demonstratsioon, videod, esemete näidised; 2) demonstreerib ja selgitab erinevaid materjalide ühendamise viise: liimimine, naelutamine, õmblemine, heegeldamine; 3) julgustab koduses majapidamises järelejäänud pisiesemetest (karbid, plastpudelid jne) meisterdama; 4) selgitab materjalide töötlemise viise: demonstratsioon, videod, esemete näidised. Näiteks mänguasjad, mudelid (mööbel, tulevikuauto), robotid, vineerist saetud tasapinnalised kujundid (külmkapimagnet vms), traatdetailide valmistamine ja kasutamine multimateriaalses töös. Õppekäik Padise kloostri külastuskeskusesse.
--	--	---

Lõiminguvõimalused

Kunstiõpetus. Esemete vorm ja otstarve. Kujutamine, võrdlemine, kompositsioonid, ornament, värvusõpetus.

Matemaatika. Mõõtühikuid, mõõtmine, märkimine, geomeetrilised kujundid.

Loodusõpetus. Keskkond meie ümber. Asjad ja materjalid.

Inimeseõpetus. Ohud tervisele.

Eesti keel. Info ja ideede leidmine raamatutest ja Internetist. Õpetaja selgituste mõistmine.

Töötlemisviiside tundmise ja kasutamise oskuse hindamine ja tagasiside viise

Hinnatakse oskust näha erinevate materjalide kasutusalasid ning õpilase oskust valida tööks sobilikke materjale.

Hindamise meetodina on üks võimalusi töö lõpus väikese näituse korraldamine, kus õpilased ja õpetaja analüüsivad valminud töid. Tööle võib panna tulenevalt püstitatud ülesannetest mitu hinnet, samas võib tööst hinnata ainult ühte osa.

Hinnates / tagasisidet andes on vaja arvestada õpilase arengut – töö tulemuste muutust võrreldes varasemaga.

Tagasisidet võib anda:

- töökultuuri kohta – analüüsitakse töökoha korrashoidu, püüdlikkust, iseseisva töö oskust vms;
- tööprotsessi kohta – analüüsitakse õpilase oskust kasutada tööks sobilikke materjale ja töövahendeid vms;
- töö tulemuse kohta – analüüsitakse eseme viimistlust, esteetilist väärtust, ülesande õigeaegset lõpetamist vms;
- õpilase individuaalne areng kohta - analüüsitakse töö tulemuste muutust võrreldes varasemaga.

2. Tööprotsess (ideest teostuseni)

2.1 Kavandamine		
Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
Õpilane: kujundab , modelleerib ja meisterdab lihtsamaid esemeid;	Ideede otsimine ümbritsevast keskkonnast või abimaterjalidest (esemed, pildid, videod vms) või rahvakunstist (rahvuslikud motiivid ja sümbolid). Esemete vaatlemine, kirjeldamine ning seoste leidmine valmiva tööga. Kavandi koostamine lähtudes kompositsiooni põhialustest (värvus, kujundid, rütm vms).	<i>Õpilane:</i> 1) arutleb kaaslastega erinevate tehnoloogiliste ning kujunduslike võimaluste üle esemete valmistamisel; 2) visandab oma ideed paberil, esitab neid individuaalselt või rühmatöö tulemusena suuliselt, joonistena või PowerPointi ettekandena; 3) kasutab kollaaži kavandina; 4) valib oma ideede rakendamiseks tehnoloogilisi võimalusi tehes valikuid/otsuseid õpetaja suunamisel. <i>Õpetaja</i> juhhib arutelusid: 1) esemeline keskkond kodus, koolis ja kodukohas (külas, asulas, linnas);

		2) kavandi olemus ja eesmärk; kavandatava eseme otstarve, funktsionaalsus, proportsioonid, materjal ja esteetilisus; eseme, keskkonna kujutamise võimalused; 3) teksti ning pildimaterjali kasutamine abimaterjalina ideede leidmiseks. <i>Õpetaja:</i> 1) esitab suunavaid küsimusi, et toetada õpilasi arutelu vältel ja ideid tutvustades; 2) demonstreerib abimaterjalide ja kavandite näidiseid ning kavandamise erinevaid võtteid; 3) esitab võimalusi erinevate materjalide ja oma ideede kujutamiseks.
<i>Õpilane:</i> märkab esemetel rahvuslikke elemente ja kasutab neid oma töös.	Ideede otsimine ümbritsevast keskkonnast või abimaterjalidest (esemed, pildid, videod vms) või rahvakunstist (rahvuslikud motiivid ja sümbolid). Lihtsate esemete ja keskkonna (stendid, klass vms) kaunistuselementide vms kavandamine.	<i>Õpilane:</i> 1) tunneb ära rahvuslikud motiivid, mustrid ja rahvusvärvid ning leiab neid kodustel esemetel; 2) kasutab rahvuslikke motiive oma töid kavandades. <i>Õpetaja:</i> 1) juhib arutelu kodukoha rahvusliku sümboolika ja ornamentika üle; 2) suunab õpilast kasutama rahvuslikku ornamentikat erinevates tehnikates (punumine, tekstiilitööd) ning kaunistusvõttena (värvimine, trükkimine, puidupõletiga kirjamine vms). Rahvusvärvid. Punutud vöökirjad, rahvusliku ornamendi tikitud motiivid pehmetel mänguasjadel, meenetel,

		ornamendi kasutamine kuumaaluste, seinapiltide dekoreerimisel, nt puidupõletiga kirjamise tehnikas. Käiakse võimalusel muuseumides teadmisi täiendamas ja ideid kogumas (Eesti Rahva Muuseum, Eesti Vabaõhumuuseum jne). Kasutatakse pildimaterjali ja veebikeskkonda – laulu- ja tantsupeod ning seal kantavad rõivad; ornament ja sümboolika esemetel.
Lõiminguvõimalused Kunstiõpetus. Kavandamine, kujutamine, võrdlemine, kompositsioonid, ornament, värvusõpetus. Matemaatika. Geomeetrilised kujundid. Joonised. Loodusõpetus. Loomad ja taimed inimese elus. Inimeseõpetus. Keskkond meie ümber, kodu, kool jne, kaaslastega arvestamine, enesehinnangu kujunemine. Kodukohaga seotud rahvakultuur. Eesti keel. Oma mõtete ning ideede selge ja arusaadav väljendamine; õpetaja selgituste mõistmine. Rahvaluule. Muusikaõpetus. Laulupeotraditsioon ja -kultuur.		
Kavandamisoskuse hindamine ja tagasiside viise 1. Töö kavandamise ajal on tähtis nii õpetaja sõnaline hinnang/ tagasiside kui ka õpilase suuline hinnang/ arvamus oma tööle. 2. Tööle võib panna mitu hinnet, samas võib tööst hinnata ühte osa. Tööviiside omandatuse hindamine ja tagasiside viise 1. Hindamismeetodina on üheks võimaluseks töö lõpus väikese näituse korraldamine, kus õpilased ja õpetaja analüüsivad valminud töid. Tööle võib panna tulenevalt püstitatud ülesannetest mitu hinnet, samas võib tööst hinnata ainult ühte osa. 2. Hinnates / tagasisidet andes on vaja arvestada õpilase arengut – töö tulemuste muutust võrreldes varasemaga.		
2.2 Töötamine		

Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
Õpilane: Saab aru suulistest või kirjalikest juhistest; Töötab iseseisvalt õpetaja juhendamisel; Arvestab ühiselt töötades kaaslast.	Töötamine õpetaja suulise juhendamise järgi üksi ja koos kaaslasega. Vajadusel kaaslaste abistamine, ise abi küsimine. Kirjaliku tööjuhendi kasutamine abimaterjalina. Tutvumine kirjaliku tööjuhendiga, arutlemine selle sisu üle ning joonise mõistmine. Ülesannete jaotamine rühmatöös, ühise vastutuse mõistmine.	<i>Õpilane:</i> 1) jälgib õpetaja tegevust, kuulab õpetaja suulist juhendamist, jälgendab töövõtteid; 2) loeb tööjuhendit ja kirjeldab selle põhjal töö käiku, püüab leida õpetaja suunamisel juhendist vastuseid töö käigus tekkinud probleemidele; 3) kirjeldab tööjuhendis olevaid selgitavaid jooniseid. <i>Õpetaja</i> 1) juhendab ja demonstreerib töövõtteid; 2) selgitab, kuidas mõista kirjalikku tööjuhendit ja jooniseid ning kasutada tööjuhendit abimaterjalina. Õpetaja poolt on läbi mõeldud kirjalik tööjuhend / juhend tahvilil, juhend esitlusena, individuaalne tööjuhend. <i>Õpilased:</i> 1) teevad rühmatööd: mänguväljaku, klassiruumi, oma toa maketi koostamine, klassi kaunistamine tähtpäevaks, ühise meene valmistamine õpetajale, koolile; 2) õpivad õpetaja juhendamisel jagama rühmatöös ülesandeid ja vastutust. Õpetaja juhendab rühmatööd ühise idee leidmiseks ja ülesannete jaotamiseks, suunab kaaslaste abistamist ning julgustab ise abi küsima.

Õpilane: Hoiab oma töökoha ja töövahendid korras.	Töökoha korrashoidmine, selle mõju töö tulemusele ja ohutusele.	<i>Õpilane</i> hindab oma töökoha korrasolekut, paigutab töövahendeid ohutult ja otstarbekalt oma kohtadele. <i>Õpetaja:</i> 1) demonstreerib erinevate töövahendite ohutut käsitlemist ning töövahendite ja materjalide käepärast asetust/rühmitamist töölaual, 2) juhhib tähelepanu töö sujuvusele, tööks ettevalmistava tegevuse olulisusele ning töö esteetilise ja tehnoloogiliselt õige tulemuse saavutamisele.
---	--	---

Lõiminguvõimalused

Eesti keel. Sõnavara rikastamine, arutlemine ja kirjeldamine; kuuldist ja loetust arusaamine.

Inimeseõpetus. Tööjaotus, kohusetunne ja vastutus. Ohud tervisele.

Töötamisoskuste hindamine ja tagasisidestuse viise

1. Hindamise meetodina on üks võimalusi töö lõpus väikese näituse korraldamine, kus õpilased ja õpetaja analüüsivad valminud töid. Tööle võib panna tulenevalt püstitatud ülesannetest mitu hinnet, samas võib tööst hinnata ainult ühte osa.

2. Hinnates / tagasisidet andes on vaja arvestada õpilase arengut – töö tulemuste muutust võrreldes varasemaga.

3. Analüüsitakse koostööoskust ja antakse sellele hinnang.

4. Hinnatakse/ tagasisidestatakse jooksvalt töökultuuri ning töökoha korrashoidu.

Võtavad osa koolis korraldatavatest laadadest.

2.3 Eneseanalüüs ja hindamine

Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
Õpilane:	Alustatud töö lõpetamine.	<i>Õpilane:</i>

Viib alustatud töö lõpule ja räägib oma tööst ning tulemusest. Õpilane: Märkab ning nimetab positiivset oma ja teiste töödes.	Tööprotsessi ja töö tulemuse kirjeldamine (valminud töö esteetilisus, praktilisus, korrektsus vms), hindamine ning kavandi ja valmis töö võrdlemine. Seoste, sarnasuste ja erinevuste leidmine esemete, nähtuste ja protsesside vahel sh õppeained ja eluvaldkonnad, minevik ja tänapäev.	1) võrdleb oma valminud tööd esialgse kavandiga/plaaniga, leiab oma töös positiivseid külgi ning toob need esile; 2) arutleb, mida oleks võinud teha teisiti, hindab töö esteetilisust, selgitab kasutusala. <i>Õpetaja:</i> 1) aitab vajaduse korral õpilastel mõtteid väljendada ning oma tööle hinnangut anda; 2) toob iga õpilase puhul esile uute oskuste omandamise. Arutelu: 1) meid ümbritsev esemeline keskkond kodus, koolis, kodukohas; 2) ainega seotud elukutsed: õmbleja, käsitöömeister, kokk, treial jne; 3) masinad ja tehnoloogia igapäevaelus; 4) õpilane tutvustab oma vanemate/vanavanemate elukutseid. Ettevõtluspäev Risti Koolis.
Lõiminguvõimalused Eesti keel. Kavandi ja töö kirjeldamine, enese töö kommenteerimine, mõtete väljendamine.		
Eneseanalüüsi hindamine ja tagasiside viise Õpilane kirjeldab enda ja kaasõpilase tööd, tuues välja positiivset nt eseme viimistluse ja lõpetatuse kohta. Analüüsitakse õpilase oskust oma tööd tutvustada.		

3. Igapäevaelu oskused

3.1 Toiduharidus

Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
Õpilane: Toob näiteid tervisliku toiduvaliku kohta	Tervislik toiduvalik. Põhiliste (enamkasutatavate) toidukaupade/toiduainete tundmine, nende otstarbekas (teadlik) kasutamine. Lauakatmine ja kaunistamine.	<i>Õpilased:</i> 1) koostavad õpetaja juhendamisel toidupüramiidi; 2) kasutavad toiduaineid säästlikult; 3) koguvad toiduainete pakendeid, arutlevad seal oleva info üle; 4) valmistavad võileibu, suupisteid, mahlajooke (klassiõhtuks, veerandi- või aastalõpuks). <i>Õpetaja:</i> 1) juhhib arutelu asjade vajalikkuse, inimeste soovide ning ostuvõimaluste üle – kulutuste plaanimine; 2) selgitab toitumisrežiimi olulisust (toitumise regulaarsus, toidukordade arv, toidu valik eri söögikordadel); 3) kasutab näitmaterjalina vahetult toidukaupu ning pilte; 4) tutvustab mitmekesist toitu ja toidupüramiidi olemust.
Õpilane: Toob näiteid isikliku hügieeni vajalikkuse kohta.	Isiklik hügieen.	Arutletakse isikliku hügieeni olulisuse üle. Õpilased kirjeldavad oma isikliku hügieeni vahendeid ja sellega seotud tegevusi. <i>Õpetaja:</i> 1) juhhib arutelu üleriiete paigutamisest kooli garderoobis, isiklike hügieenitarvete säilitamisest ja kasutamisest ning käte hooldamise põhimõtetest; 2) valmistab ette lood hügieenitarvetest: pildid, jutukesed jne.

		Õpilane: 2) peseb enne ja pärast tööd ning enne söömist käsi; 3) pöörab toitu valmistades isiklikule hügieenile tähelepanu. Korraldatakse õppekäik toitlustamisega seotud ettevõttesse.
--	--	---

Lõiminguvõimalused

Inimeseõpetus. Asjade väärtus.

Matemaatika. Rahaühikud, hinna arvutamine.

Loodusõpetus. Asjad ja materjalid.

Inimeseõpetus. Tervislik eluviis.

Kehaline kasvatus. Riietumine, pesemine.

Toiduharidust puudutavate teadmiste ja oskuste hindamine ning tagasiside viise

Antakse hinnang õpilase:

- 1) toidueelistustele;
- 2) hügieeniharjumustele.

Õpetaja juhendamisel:

- õpilane seostab oma toidueelistusi tervisliku toiduvalikuga.

3.2 Tarbijaharidus ja keskkond

Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
Õpilane: Kasutab materjale säästlikult; hoiab oma töökoha ja	Teadlik tarbimine sh materjalide ja energia säästlik kasutamine. Töövahendite, töökoha ja töökeskkonna (klassi) korrashoidmine.	<i>Õpilased:</i> 1) arutlevad asjade tarbimisvajaduse üle; 2) arutletavad töökoha korrashoiu üle ning selle mõjust töö tulemusele ja ohutusele.

töövahendid korras	Puhastustööd (rõivaste, jalatsite hooldamine).	<i>Õpilased:</i> katavad laua, koristavad ruumi ning sordivad jäätmed. <i>Õpetaja:</i> 1) toob näiteid maitsekalt kujundatud ruumide ja kaetud laudade kohta (fotod ajakirjadest, Internetist jm); 2) juhib klassiõhtuks vm ürituseks laua kaunistamist, katmist ja koristamist. Arutletakse hubase kodu kui perele olulise väärtuse üle. Mängitakse läbi jäätmete õige sortimine (erinevad pildid jäätmetest või paberile kirjutatud jäätmete nimetused, ülesanne jaotada need rühmadesse). <i>Õpilane:</i> 1) kasutab iga päev garderoobi korrektselt; 2) peseb enne ja pärast tööd käsi ning enne söömist käsi; 3) pöörab toitu valmistades isiklikule hügieenile tähelepanu. <i>Õpetaja:</i> 1) juhib arutelu üleriiete paigutamisest kooli garderoobis, isiklike hügieenitarvete säilitamisest ja kasutamisest ning käte hooldamise põhimõtetest; 2) korraldab garderoobis praktilise tegevuse.
Lõiminguvõimalused Matemaatika. Rahaühikud, hinna arvutamine. Inimeseõpetus. Kulutuste planeerimine, vajadused ja võimalused.		

Inimeseõpetus. Kodu, koduarmastus, kodu traditsioonid, kodused tööd, meeskonnatöö.

Tarbijaharidust puudutavate teadmiste ja oskuste hindamine ning tagasiside viise

Õpetaja tagasisidestab õpilase töökoha korrashoidu ja töövahendi(te) kasutamist.

Õpilane annab suulist tagasisidet materjali säästliku kasutamise kohta;

oskusele oma välimuse ja ümbruse eest hoolt kanda.

3.3 Käitumiskultuur

Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
Õpilane: Arvestab ühiselt töötades kaaslasti; Toob õppega seonduva kohta näiteid teistest ainetest või igapäevaelust.	Käitumisnormid toidulauas, koolis, tänaval, näitusel, muuseumis.	<i>Õpilane:</i> 1) osaleb rollimängudes, üritustel; 2) analüüsib enda ja teiste käitumist, tuues näiteid (sh positiivseid) igapäevaelust. Õpetaja juhib arutelusid käitumisest koolis, kodus, tänaval, näitusel, raamatukogus, kinos ja teatris ning suhtlemisest eakaaslaste ja vanemate inimestega. Korraldatakse rollimänge ja situatsioonülesandeid; kokkuvõtted ning käitumisanalüüsid tehakse õppekäikude lõppedes. Arutelu: 1) meid ümbritsev esemeline keskkond kodus, koolis, kodukohas; 2) ainega seotud elukutsed: õmbleja, käsitöömeister, kokk, treial jne; 3) masinad ja tehnoloogia igapäevaelus. 4) õpilane tutvustab oma vanemate/vanavanemate elukutseid. Ettevõtluspäev/laat Risti Koolis.

Lõiminguvõimalused

Inimeseõpetus. Kodu, koduarmastus, kodu traditsioonid, kodused tööd, meeskonnatöö.

Inimeseõpetus. Hea ja halb käitumine, käitumisreeglid.

Käitumiskultuuri puudutavate teadmiste ja oskuste hindamine ning tagasiside viise**Antakse hinnang:**

õpilase käitumisele rollimängu (õppekäigu) lõpus.

Õpilane annab hinnangu (nt tabelisse ristiga, Emat Ikoniga vms), kuidas ta rühmatööd tehes arvestas ja/ või abistas rühmakaaslast.